

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Тема 1. Що таке філософія науки?	9
1.1.Завдання філософії науки	9
1.2. Співвідношення науки і філософії.....	10
1.3. Філософія науки як самосвідомість науки.....	28
Питання для самоперевірки.....	30
Тема 2. Наука, ненаука і псевдонаука: проблема демаркації.....	31
2.1.Поняття демаркації науки: ненаука і псевдонаука	31
2.2. Основні ознаки псевдонауки	31
2.3. Вимоги до наукової теорії.....	32
2.4. Інші критерії демаркації науки від псевдонауки	33
Питання для самоперевірки.....	35
Тема 3. Науковий реалізм та антиреалізм.....	36
3.1.Науки і реальність: сприйняття і факти	36
3.2. Визначення спостережуваної реальності. Три наукові реалізми.....	36
3.3. Види наукового антиреалізму та їхні особливості.....	37
Питання для самоперевірки.....	41
Тема 4. Наукове пояснення	42
4.1.Завдання наукового пояснення. Очевидне та пояснення.....	42
4.2. Види наукового пояснення та їхні характеристики	43
4.3. Необхідність наукового пояснення для розвитку наук	45
Питання для самоперевірки.....	47
Тема 5. Наукова об'єктивність.....	48
5.1.Чи об'єктивне означає істинне? Хибність дихотомії об'єктивне-суб'єктивне.....	48
5.2. Фактична об'єктивність і “погляд нізвідки”	48
5.3. Об'єктивність як свобода від цінностей. Види цінностей	50
5.3.1. “М'якша” об'єктивність як ціннісна нейтральність наук	51
5.3.2. Наукова об'єктивність як міжсуб'єктивна відтворюваність наукового знання й результатів досліджень.....	52
Питання для самоперевірки.....	53

Тема 6. Науковий метод	54
6.1. Постановка проблеми наукового методу: короткий історичний огляд.....	54
6.2. Вплив квантової фізики на науковий метод.....	56
6.3. Комп'ютерне моделювання як новітній науковий метод.....	58
6.4. Криза наукового методу.....	61
Питання для самоперевірки	63
 Тема 7. Особливості класичної та некласичної науки	64
7.1. Поняття класики та класичної науки. Особливості класичної науки	64
7.2. Поняття некласичної науки та її особливості.....	68
Питання для самоперевірки	70
 Тема 8. Культура, мораль, аксіологія наукової діяльності	71
8.1. Джерела і типи цінностей в науці.....	71
8.1.1. Некласична наука та людиномірність науки.....	80
8.2. Наука і моральні цінності	86
8.2.1. Етос науковця: особистість і наука.....	93
Питання для самоперевірки	99
 Тема 9. Наука як соціальне явище	100
9.1. Суспільство та наука	100
9.2. Відкрита наука та її особливості.....	108
9.2.1. Виникнення та труднощі становлення Відкритої науки	111
9.2.2. Наукові стандарти, критерії, практики та Відкрита наука	113
9.2.3. Загрози Відкритій науці та концепт відкритості Роберта Мертона та Карла Поппера.....	115
9.2.4. Комерціалізація наукової діяльності та її результатів в контексті концепції Відкритої науки	119
9.2.5. Сучасне переосмислення відкритості	122
Питання для самоперевірки	131
 Список рекомендованої літератури	132
Іменний покажчик	136
Предметний покажчик	138